

Ama számos példa után, melyet e tekintetben az élet lépten-nyomon elénk tár, fölöslegesnek tartom hazánk ügybuzgó tanítói karát lelkesíteni és biztatni a méhészet üzésére. Használják fel az alkalmat, lendítsenek a maguk ügyén, mert a közmondás szerint »Segíts magadon, az Isten is megsegít.«

Buziás (Temesvármegye), 1892. november.

Grand Miklós

s. k. méhészt-felügy.

A másolat hiteleül:

Meszes

s. h. igazgató.

K ü l ö n f é l é k .

(F. Z.) **Babonás népszokások Zólyomvármegyében.** A folyó év nyarán Dobókirály község környékén érdekes népszokással ismerkedtem meg. Régi babona szerint, különösen rossz gyümölestermő évek után a gyümölcs- és tölgyfákba golyóval belelőnek, hogy a fát jobb gyümölcs, illetve makk termésre ingereljék. Egy másik, káros szokás divik Szikla tájékán, hol a falu fiatalabb nemzedéke szép nyári estéken, a falutól alig pár száz lépésre fekvő jegenye fenyő fiatalosba szokott egymásnak találkat adni. Távozásuk előtt a szeretkező párok — talán az együtt töltött idő emlékére — két szomszédos fiatal jegenyefácskát egymáshoz hajlitanak s a két fácskának csucshajtását egymással szorosán összekötik. Ha a bog utóbb szét oldódik is, a csucshajtások igen ritkán maradnak meg épségben. A zólyomlipcsei erdőgondnoksághoz tartozó «Dubrava» nevű erdőrészben láttam két, 35—40 éves jegenye fenyőt. Körülbelül embermagas

ságban tökéletesen össze voltak nőve, s az összenövési göb alakja világosan emberi kéz munkájára mutatott. Valószínű, hogy ez a két fa is afféle pásztorórának képezi élő emlékét.

(A—ó.) **Selyem lúczfenyőből.** Az „Öst. Forstzeitung“ f. évi 49. számában a következő közlemény olvasható: „Az utóbbi időben gyakran szóba jött a mesterséges selyemnek, az u. n. „soie de Chardonnet“-nek ügye, melyről azt állították, hogy a selyemiparban rendkívül nagy fordulatot fog előidézni. A dolog abban áll, hogy *de Chardonnet* mérnök oly eljárást talált fel, melylyel cellulózából, s különösen lúcz fenyőből való cellulózából a valódi selyemhez egészen hasonló anyagot lehet előállítani, s mely anyag a selymet, kivéve ahol nagy tartósságra van szükség, mindenben helyettesítheti. *Besançonban* már egy gyárat is állítottak fel ennek az anyagnak termelésére, s az üzem folytatása és tovább fejlesztése céljából kevéssel ezelőtt: „Société Universelle pour la fabrication de la Soie de Chardonnet“ czim alatt 25 millió frank tőkével egy részvénytársaság alakult. A szabadalom, melyet a találmány elnyert, Svájcra is ki lett terjesztve.“

(A—ó.) **Milyen magasat tud ugrani a nyúl?** Hogy a nyúl nemcsak hosszút, de jó magasat is tud ugrani, tudvalevő dolog; s kivált az ugrás hosszúságára nézve könnyen lehet tájékozást szerezni télen, mikor a hóban maradt csapából az egyes ugrások nyoma tisztán előtűnik. A magas ugrásra nézve már kevesebb adat kínálkozik. Ilyent közöl most a „Mitth. aus d. G. d. Obst- u. Gartenbaues“ czimű szaklap, mely adat szinte hihetetlen magasugrási képességet tételez fel a nyulban.

Banner muskai (Oberlausitz) főerdész ugyanis a következőket beszéli el. Muskauban van egy csemetekert, melynek léczkerítése 1.65 *m* magas, a deszkakerítésnek

magassága pedig, mely a szomszédos fáczánkerttől választja el, 2·15 m. A legutóbbi teleken a nevendék fácskák zsenge kérgének lerágása folytán jelentékeny kár esett a kertben. Kutatva a kár okozóit, nemcsak nyomait találták meg a nyulaknak, de szemtanuivá lettek annak is, hogy a nyulak mindakét kerítést könnyü szerrel átugorva jutottak a csemetekertbe. A kár minden télen ismétlődött, s nem maradt más hátra, a kerítést még magasabbra kellett készíteni.

(A—ó.) **Az apácza-rovar betegséggombája.** Az »Ost. Forst. Z.« idei 48. számában megjelent egyik közlemény szerint Porosz-Sziléziában, a herceg Ratibor-féle uradalomban a »*Flacheriebacillus*«-sal az apáczarovar ellen figyelemre méltó eredménnyel védekeztek.

A nevezett bacillust beteg hernyókkal s Koch-féle gelatinba beoltva vitték oda Bajorországból s vele ott számos hernyót beoltottak a gomba minél nagyobb mértékű elszaporítása és elterjesztése végett. E mellett egyéb módot is használtak a jelzett célra, többek közt lóhust aggattak a hernyóktól megtámadott fákra, minthogy a lóhust a tapasztalatok szerint a gomba szívesen lepi el.

E kísérlet után megpróbálták a gombát a Gumbinnen közölg. kerület fenyveseiben fellépett apácza-rovarokra is átültetni. Az erdei és luez fenyőből álló elegyes állabokban a káros rovar még nem lépett fel tulságos mértékben, de kétségtelennek látszott, hogy 1893-ban a hernyék veszedelmesen nagy számban fognak megjelenni. Julius elejétől kezdve mintegy 5000 hernyót oltottak itt be és pedig oly módon, hogy a gombát tartalmazó folyadékba mártott aczél tűvel a hernyó hátsó részén felülről beszurtak a bőr alá. A beoltott hernyók már néhány nap mulva félreismerhetlen jeleit mutatták a gombabetegségnek. E hernyókról az-

tán a betegség oly rohamosan terjedt szét a többi egészséges hernyókra, hogy 10 nappal utóbb az 1000 ha kiterjedésű megtámadott erdőben nem lehetett hernyót találni, mely a betegség gyanújával illethető nem volt. Mint-hogy a beoltás akkor tájban történt, mikor a hernyók már bábuláshoz készülődtek, a betegség bennük idő híján nem tudott annyira kifejlődni, hogy a hernyók nagy részét át-alakulásában megakadályozhatta volna, úgy, hogy a beteg hernyóból lett bábból még a lepke is előbujt. A bábok legnagyobb része azonban tönkre ment, belseje kiszáradt, a lepkék pedig nyomorogtak, sőt még a peték is, melyeket tojtak, mint a vizsgálat kiderítette, fertőzve voltak. Ezek alapján azt hiszik, hogy az apácza-rovartól eredhető károsításoknak a *Flacherie gomba* megtelepítésével a Pfeilswalde-i főerdészségben egészen elejét vették.

Halálozás. Csetneki Roykó Béla (Zsarnóczán) és Hoffmann Máté kir. erdőgyakornok (Otočacon), az orsz. erd. egyesület rendes tagjai, elhunytak. Béke poraikra!

Egyesületi hirdetések.

Az „Erdészeti zsebnaptár“ új évfolyama (1893. évi XII. évfolyam) megjelent. Megrendelhető az országos erdészeti egyesület titkári hivatalánál és pedig legczélszerűbben postautalvánnyal. Ára bérmentetlenül elküldve az egyesület tagjai részére 1 frt, nem tagok részére 1 frt 50 kr. Ha egy vagy két példány megrendelése esetében az előbbi áron felül példányonként 15 krral több küldetik be, az elküldés bérmentve (keresztkötés alatt, ajánlva) eszközöltetik. Kettőnél több példány megrendelése esetében az elküldés zárt csoma-